

Till huvudmannen för
[redacted] familjedaghem

Beslut efter tillsynsinspektion av [redacted] pedagogiska omsorg den 29 maj 2013

[redacted] med organisationsnummer [redacted] har sedan den 1 augusti 2009 (dnr [redacted]) rätt till bidrag att enligt skollagen bedriva pedagogisk omsorg på [redacted], Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde. Enligt godkännandet ska barngruppens storlek bedömas i samråd med ansvarig handläggare vid utbildningsförvaltningen. Från den 15 februari till den 1 augusti 2013 finns ett godkännande (dnr [redacted]) om tillfällig utökning av platsantalet till sju barn. Vid tillsynsinspektionen är fem barn inskrivna i familjedaghemmet.

Pedagogisk omsorg med rätt till bidrag står enligt 26 kapitlet i skollagen under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs.

Pedagogisk omsorg ska enligt skollagen uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg.

Utbildningsförvaltningen har den 29 maj 2013 genomfört en tillsynsinspektion av [redacted] pedagogiska omsorg, nedan benämnd huvudmannen. Tillsynsinspektionen ägde rum på grund av, till förvaltningen, inkomna anmälningar (dnr [redacted] och [redacted]). I en inspektionsrapport som har kommunicerats till huvudmannen redovisas de brister som har framkommit vid inspektionen. Huvudmannen har inkommit med ett yttrande avseende rapporten.

En av kommunen godkänd verksamhet står enligt 26 kapitlet i skollagen under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs. En godkänd verksamhet ska enligt skollagen uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Bland dessa återfinns aktuell läroplan för förskolan (Lpfö 98) och Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för enskild pedagogisk omsorg.

I detta beslut redovisas de brister som framkommit vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 tillsammans med de åtgärder som utbildningsförvaltningen bedömer vara nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. I beslutet redogörs även för skäl för de påtalade bristerna och därmed ges motivering till beslutet.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att i enlighet med Förvaltningslagens (1986:223) 17 § yttra sig om uppgifterna i inspektionsrapporten, vilken i detta beslut redovisas under rubriken *Skäl för beslut*. Huvudmannens yttrande inkom den 1 augusti 2013. Huvudmannen har skickat en verksamhetsplan för verksamheten daterad den 28 juli 2013. I yttrandet har även bifogats huvudmannens målinriktning, dokumentation för verksamheten, en likabehandlingsplan, en planering, information om sjukdom, dokumenterade köregler och inskrivning/uppsägning av barn, information om maxtaxa, öppenhetskrav och tillgänglighet, rutiner för klagomål samt en krisplan för familjedaghemmet [REDACTED], vilket var namnet på ett samarbete mellan tre familjedaghem varav [REDACTED] familjedaghem var ett. Detta samarbete är inte längre levande enligt den information som lämnats till utbildningsförvaltningen. Samtliga dokument enligt ovan är daterade den 28 juli 2013. Vidare har ett dokument benämnt Barnsäkerhet/överenskommelse bifogats och ett dokument benämnt Barnskyddsround 2013-07-28 inkommit.

En kontroll av de dokument som inkom med huvudmannens yttrande visar att stora delar av innehållet är kopierat från andra verksamheter. Exempelvis är avsnittet om öppettider och mattider, om ditt barn blir sjukt eller ledigt och inskolning identiskt med Familjedaghemmet Glada Krokodilens beskrivning på sin hemsida.¹ Beskrivningar som gäller Normer och värden, Barns inflytande samt Förskola och hem är också identiska med Förskolan I Ur och Skur Skogsgläntans² beskrivningar av nämnda läroplansområden.

Utöver detta, så är det uppenbart att texten i dokumenten är kopierade från en beskrivning av förskolans arbete med hemmet, vilket framstår som anmärkningsvärt när verksamheten som bedrivs är pedagogisk omsorg.

Beskrivning *Sekretess* är identisk med familjedaghemmet Glada Krokodilens beskrivning på sin hemsida.

Beskrivningen Min målinriktning är identisk med Förskolan I Ur och Skur Skogsgläntan på Lidingös beskrivningar både vad gäller beskrivningen av målinriktningen, bild och form, lek, sång, rörelser och drama, motorik och Skogsmulle.³

¹ Kontroll av Familjedaghemmet Glada Krokodilens hemsida den 8 augusti.

² I Ur och skur Skogsgläntan beskrivs vara en förskola på Lidingö.
<http://web.comhem.se/~u87623851/laroplan.htm>

³ Se hemsida för förskolan I Ur och Skur Skogsgläntan, Lidingö kommun.

Beskrivningar vad gäller dokumentation är identisk med beskrivningar som återges på förskolan Fasanens hemsida, en förskola belägen i Uppsala kommun⁴. Avsnittet planering av verksamheten är identisk med Familjedaghemmet Glada Krokodilens planering, ett familjedaghem i Stockholms stad⁵.

Nämnden vill framhålla att det inte per princip behöver vara fel att en verksamhet låter sig inspireras av andra verksamheter och därtill anpassar sina skrivningar till den verksamhet som bedrivs. Nämnden bedömer det däremot som allvarligt att en verksamhet med så omfattande brister som konstaterades i [REDACTED] pedagogiska omsorg, kopierar sitt upplägg som därtill varken stämmer överens med den verksamhet som uppvisades eller beskrevs vid tillsynsinspektionen.

Sammanställning av de brister som framkommit i inspektionen

Verksamheten uppfyller inte de krav som följer av lagar och andra föreskrifter avseende nedanstående områden:

- Huvudmannen visar en bristande insikt om tillämpningen av anmälningsskyldighet till socialtjänsten (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar en för verksamheten aktuell, dokumenterad barnsäkerhetsrund (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar en för verksamheten dokumenterad rutin för den händelse att ett barn försvinner (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar aktuell utbildning i "Första hjälpen" vilket medför en risk att barnens säkerhet inte kan garanteras (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar en konkret och dokumenterad plan för vikarieberedskap vid kortare och längre tids egen frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen har överlämnat barn i annan persons tillsyn i strid med vad som gäller enligt huvudmannens godkännande. Detta medför en risk att barnsäkerhet, omsorg och god

⁴ Se hemsida för förskolan Fasanen, Uppsala kommun.

⁵ Se hemsida för familjedaghemmet Glada Krokodilen.

pedagogisk verksamhet inte upprätthålls (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

- Huvudmannen har tagit med barnen vid exempelvis eget läkarbesök och har i och med det uppvisat bristande insikt i gällande styrdokument. Huvudmannen saknar därmed förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet (25 kap. 10 § skollagen).
- Huvudmannen saknar en aktuell, dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att ge förutsättningar till barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd och en plan för arbetet med att ge den omsorg som barnens speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten som underlag för att kunna säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannen saknar kännedom om och insikt i de styrdokument som gäller för verksamheten (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- Huvudmannens bristande förhållningssätt till och bristande insikt om styrdokumentens krav gällande normer och värden är inte förenliga med de krav som gäller för verksamheten (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98).
- Huvudmannen följer inte de regler om öppettider som gäller för Stockholms stads ramtider (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Övriga påpekanden

- Efter den 1 augusti, då huvudmannens godkännande om tillfällig utökning upphör att gälla, ska en bedömning av

barngruppens lämpliga sammansättning och storlek ske i samråd med ansvarig handläggare vid utbildningsförvaltningen innan nya barn skrivs in i verksamheten (25 kap. 7 § skollagen).

- Verksamheten har en plan mot diskriminering och kränkande behandling, som ska upprättas i enlighet med diskrimineringslagen och 6 kap. skollagen. Planen är dock inte aktuell då den upprättades i samband med ansökan om godkännande som gjordes 2009.

Detta påpekande är inte en del av utbildningsförvaltningens tillsyn, eftersom ansvaret för tillsyn av det som gäller 6 kap. skollagen faller på Skolinspektionen.

Beslut

Föreläggande

Tillsynsinspektionen visade för följande områden att förskolans verksamhet inte uppfyllde de villkor som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten varför huvudmannen enligt 26 kap. 10 § skollagen tilldelas föreläggande.

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 1. Verksamhetens utformning:

- Huvudmannen visar en bristande insikt om tillämpningen av anmälningsskydd till socialtjänsten (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen uppgav huvudmannen att [REDACTED] har kännedom om anmälningsskyddighet till socialnämnden i händelse av att ett barn kan behöva socialnämndens skydd. Huvudmannen uppgav även att [REDACTED] inte har behövt använda sig av denna skyddighet. Samtidigt beskrev huvudmannen att [REDACTED] vid något tillfälle har hotat om att anmäla en förälder om inte förbättring sker. I en till förvaltningen inkommen anmälan styrks denna uppgift, om att huvudmannen har hotat med att anmäla föräldern till socialnämnden ([REDACTED]).

Med ett sådant förfaringsätt visar huvudmannen, enligt nämndens bedömning, på en bristande insikt i hur anmälningsskydd till socialtjänsten ska tillämpas i praktiken (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa skollagens krav om att till socialnämnden anmäla vid misstanke då ett barn behöver nämndens skydd (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 2. Lokaler och barnsäkerhet:

- Huvudmannen saknar en för verksamheten aktuell, dokumenterad barnsäkerhetsrond (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen uppvisade huvudmannen dokumentation från en barnsäkerhetsrond som genomfördes i samband med ansökan om godkännande 2009. Däremot fanns vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 ingen daterad dokumentation från någon barnsäkerhetsrond som är genomförd efter 2009.

I det yttrande som huvudmannen inkommit med finns ett dokument benämnt Barnsäkerhet/Överenskommelse bifogat. I dokumentet framgår att det saknas spärrar på fönster, balkong och dörrar, trots att det i dokumentet finns angivet att det ska finnas. Därutöver anges att spisskydd saknas och att säkerhetsspärrar på lådor saknas. Trots återkommande kontroll under fem års tid, har huvudmannen inte avhjälpt bristen om att spärrar saknas på balkong, fönster och dörrar, att spisskydd saknas och att säkerhetsspärrar på lådor saknas.

Dokumentet Barnsäkerhet/Överenskommelse är daterat och signerat den 3 augusti 2009. Därefter finns anteckningar om att huvudmannen den 3 augusti 2010, 2011, 2012 och den 28 juli 2013 har datummärkt och signerat samma dokument. Eftersom detta dokument har signerats vid fem olika tillfällen går det inte att utläsa vad som har framkommit och vad som eventuellt har åtgärdats vid varje säkerhetsrond.

Det dokument som är benämnt *Barnsäkerhet/Överenskommelse* som inkommit kan inte heller betraktas som fullständigt då dokumentet saknar beskrivningar om vem som är ansvarig för att säkra miljön och när eventuella brister ska vara åtgärdade. Att huvudmannen i efterhand skulle ha hittat dokumentet som påvisar att säkerhetsrond genomförts som ett återkommande inslag under fem år trots att huvudmannen vid tillsynsinspektionen inte kunde redogöra för detta är anmärkningsvärt. Lika anmärkningsvärt är det att huvudmannen under fem års tid valt att låta bli att avhjälpa allvarliga säkerhetsrisker i sitt hem. Ingenstans i dokumentet framgår det varför åtgärderna inte vidtagits eller åtgärdats.

Beslut

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående genomföra och dokumentera en barnsäkerhetsrond samt omgående åtgärda brister som framkommit vid denna för att kunna erbjuda alla barn som tar del av verksamheten en god och säker omsorg (8 kap. 2 § skollagen, Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

- Huvudmannen saknar en för verksamheten dokumenterad rutin för den händelse att ett barn försvinner (Stockholms

stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 saknades en dokumenterad rutin för när barn försvinner.

I det yttrande som huvudmannen inkommit med finns en så kallad Krisplan för familjedaghemmet [REDACTED]. I denna plan finns en handlingsplan för hur huvudmannen ska agera när ett barn försvinner. De åtgärder som beskrivs och vidtas när ett barn försvinner förutsätter att det finns ytterligare en person i verksamheten. Eftersom endast en person arbetar i [REDACTED] pedagogiska omsorg kan denna plan inte anses som vara anpassad efter huvudmannens verksamhet och därmed vara aktuell.

Beslut

3. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående bedriva ett barnsäkerhetsarbete i enlighet med Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
 - a. Huvudmannen ska upprätta en för verksamheten dokumenterad handlingsplan för den händelse att barn försvinner.

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 2. Lokaler och barnsäkerhet:

- Huvudmannen saknar aktuell utbildning i "Första hjälpen" vilket medför en risk att barnens säkerhet inte kan garanteras (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen uppgav huvudmannen att huvudmannen tidigare har arbetat inom vården och att [REDACTED] där fick utbildning inom olycksfall och "Första hjälpen". Huvudmannen har inte genomgått någon utbildning i "Första hjälpen" sedan verksamhetens start under 2009. Det medför en risk för att barnens säkerhet inte kan garanteras.

Beslut

4. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående genomföra en utbildning i "Första hjälpen" för att därigenom garantera barns säkerhet i verksamheten (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 2. Lokaler och barnsäkerhet:

- Huvudmannen saknar en dokumenterad konkret plan för vikarieberedskap vid kortare och längre tids egen frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen framkom att huvudmannen saknar system och beredskap för kortare och längre tids egen frånvaro. Vid tillsynsinspektionen framkom även att vikariesituationen har lösts tillfälligt när behov funnits. Vidare saknar huvudmannen en konkret och dokumenterad plan för vikarieberedskap vid kortare och längre tids egen frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

I yttrandet framkom att huvudmannen nu har ett samarbete med en annan dagbarnvårdare i samma område vid händelse av egen frånvaro. Av de egenkontroller, som anordnare som beviljats rätt till bidrag har inlämnat till förvaltningen och som gäller för förhållandena per den 30 september 2012, har huvudmannen inte angett att det finns ett vikariesystem eller beredskap för att klara längre som kortare tids frånvaro.

Den anordnare, som huvudmannen enligt yttrandet som inkom den 28 juli 2013, samarbetar med har enligt inskickade egenkontroller fem barn inskrivna i sin verksamhet. Denna anordnare samarbetar även med en annan dagbarnvårdare med sex barn inskrivna. Att endast använda en person som vikarie kan utifrån ovan förutsättningar vid enstaka tillfälle täcka eventuell frånvaro i en verksamhet. Däremot kan lösningen inte anses vara en fullgod vikarieberedskap för att även täcka längre tids frånvaro. Samarbete med endast en dagbarnvårdare i händelse av frånvaro kan också medföra att barngruppen blir så stor så det finns en risk att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte kan upprättas i enlighet med vad gällande styrdokument föreskriver.

Beslut

5. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående upprätta en plan för vikarieberedskap för kortare och längre tids frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 3. Pedagogisk verksamhet och miljö:

- Huvudmannen har överlämnat barn i annan persons tillsyn i strid med vad som gäller enligt huvudmannens godkännande. Detta medför en risk att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte upprätthålls (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen framkom att huvudmannen vid kortare frånvaro, såsom vid läkarbesök, överlämnat ansvaret för barnen till en familjemedlem, i detta fall till [REDACTED] som saknar anställningsavtal, entreprenadavtal eller samverkansavtal.

Nämnden bedömer förfarandet som allvarligt och anser att ett sådant förfaringssätt står i strid med vad som gäller för huvudmannens godkännande och också medför en risk att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte kan upprätthållas (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen).

Beslut

6. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående tillse att verksamheten upprätthåller gällande bestämmelsers krav på barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet vilket innebär att barn inte ska överlämnas till annan person än den som beviljats rätt till bidrag alternativt den som av huvudmannen är anställd eller har entreprenadavtal att utföra vissa arbetsuppgifter åt huvudmannen (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 3. Pedagogisk verksamhet och miljö:

- Huvudmannen har tagit med barnen vid exempelvis eget läkarbesök och har i och med det uppvisat bristande insikt i gällande styrdokument. Huvudmannen saknar därmed förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet (25 kap. 10 § skollagen).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen framkom att huvudmannen vid vissa situationer, exempelvis vid egen provtagning hos läkare, bedömt att barnen har kunnat följa med [REDACTED]. Huvudmannen beskrev vid tillsynsinspektionens genomförande händelsen utan att samtidigt påvisa en insikt i att detta inte var överensstämmande med gällande bestämmelser.

Med denna handling påvisar huvudmannen dessutom att [REDACTED] saknar kännedom om och insikt i de styrdokument som gäller för verksamheten och att [REDACTED] har ett bristande förhållningssätt och bristande insikt om styrdokumentens krav. Nämnden bedömer

förfarandet som allvarligt och anser att ett sådant förfaringssätt står i strid med vad som gäller för huvudmannens godkännande.

Beslut

7. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa kraven på barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet vilket innebär att barn inte kan följa med vid till exempel egen provtagning hos läkare (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 3. Pedagogisk verksamhet och miljö:

- Huvudmannen saknar en aktuell, dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att skapa förutsättningar för barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen beskrev huvudmannen att verksamheten till största delen utgår från det dagsaktuella intresset och behovet hos barnen. Inspektören fick i efterhand ta del av ett dokument riktat till vårdnadshavare där information ges om vad som händer under våren 2013. I dokumentet anges start- respektive slutdatum för ”Mulleverksamheten”, att familjedaghemmet besöker olika parklekar, att besök sker i en verksamhet som benämns Containererråttan samt att en fest ska hållas i juni. Dessutom anges i dokumentet vilka dagar som verksamheten är stängd.

Inspektören fick även i efterhand ta del av ett dokument benämnt *Verksamhetsplan för familjedaghemmen* [REDACTED]. Dokumentet saknar datering men i samtal med huvudmannen uppgavs verksamhetsplanen gälla för 2013. På inspektörens förfrågan om tidigare års verksamhetsplaner uppgav huvudmannen att de inte finns att tillgå. Vidare uppgav huvudmannen att den aktuella verksamhetsplanen är skriven tillsammans med de familjedaghem som det tidigare har funnits en samverkan med. *Verksamhetsplan för familjedaghemmen* [REDACTED], som huvudmannen uppgav är den gällande, är till stora delar identisk med den verksamhetsplan som skickades in i samband med ansökan om godkännande 2009.

Inspektören bedömer att den verksamhetsplan, som av huvudmannen uppgavs gälla, inte rimligen kan vara aktuell och att den även innehåller felaktiga uppgifter eftersom den utgår från samverkan med två andra familjedaghem. Därmed saknas en aktuell och dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

I det yttrande som huvudmannen inkommit med finns ett avsnitt benämnt Planering. Avsnittet är identiskt med en annan verksamhets beskrivning av sin planering, familjedaghemmet Krokodilen⁶, och som finns tillgänglig på internet (kontroll av hemsidan den 8 augusti 2013). Familjedaghemmet Krokodilen och huvudmannen har ingen kollegial samverkan eller samarbete av vad som uppgavs vid tillsynsinspektionen eller av vad som framkommit i huvudmannens yttrande. Det innebär att även huvudmannens yttrande till denna del är kopierad från annan verksamhet.

Vidare kan de beskrivningar som huvudmannen lämnat inte bedömas vara en planering av verksamhetens innehåll i den meningen som gällande styrdokument avser. Det framgår till exempel inte vilka metoder och tillvägagångssätt som används för att stimulera barns utveckling och lärande.

Beslut

8. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att upprätta en aktuell och dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

En aktuell och dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande ska inkomma till utbildningsförvaltningen senast den 1/12 2013.

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 3. Pedagogisk verksamhet och miljö:

- Huvudmannen saknar rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd och en plan för arbetet med att ge den omsorg som barnens speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen framkom att huvudmannen har kännedom om att tilläggsbelopp kan sökas hos utbildningsförvaltningen om ett barn har omfattande behov av särskilt stöd. Samtidigt saknar huvudmannen rutiner för att uppmärksamma dessa barn liksom även en plan för hur verksamheten kan arbeta för att ge de barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling den omsorg som deras speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannen har inte inkommit med yttrande till denna del.

⁶ Se hemsida: Familjedaghemmet Glada krokodilen, www.Gladakrokodilen.se/planering.htm

Beslut

9. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att tillse att barn i behov av särskilt stöd uppmärksammas och erbjuds de stöd som barnet är i behov av.
- Huvudmannen ska skapa en rutin för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd.
 - Huvudmannen ska upprätta en plan för arbetet med att möta barn i behov av särskilt stöd.

*Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist**Bedömningsområde 4. Uppföljning och utvärdering:*

- Huvudmannen saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten som underlag för att kunna säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen beskrev huvudmannen att ■■■ skriver kortfattade anteckningar över vilka aktiviteter som genomförts under dagen. Inspektören fick i efterhand ta del av dessa anteckningar. Det saknas en sammantagen utvärdering som visar hur den pedagogiska omsorgen arbetar i relation till gällande styrdokument och i vilken mån förskolans läroplan är vägledande. Därmed saknas även en bedömning av och en planering för verksamhetens utvecklingsbehov. Huvudmannen uppgav muntligen att ■■■ planer för verksamhetens utveckling är att ansöka om godkännande för den verksamhetsform som benämns övrig pedagogisk verksamhet och att kunna anställa en person.

Inspektören bedömer att huvudmannen saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten som underlag för att kunna säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut

10. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående få till stånd systematisk uppföljning och utvärdering i enlighet med skollagens bestämmelser (25 kap. 8 § skollagen)⁷.

Huvudmannen ska inkomma med en planering för hur ett systematiskt kvalitetsarbete ska påbörjas senast den 1/12 2013.

⁷ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk Omsorg, kap. 7 för en närmre precisering av vad en huvudman förväntas uppfylla.

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 4. Uppföljning och utvärdering:

- Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen framkom att familjedaghemmet saknar skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg). I sitt yttrande har huvudmannen inkommit med en beskrivning där det framgår att *klagomålen dokumenteras och följs upp i ett föräldrasamtal och även med en hänvisning till utbildningsförvaltningen om så behövs*.

Av skollagens förarbeten framgår att en huvudman ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Huvudmannen ska informera om dessa rutiner så att barn, elever och vårdnadshavare får kännedom om hur de ska gå till väga (proposition 2009/10:165 sid. 309). Av huvudmannens yttrande framgår inte hur vårdnadshavare eller barn ska lämna klagomål och inte heller vilka rutiner som tillämpas för att utreda klagomålen. Mot denna bakgrund kvarstår bristen och nämnden fattar följande beslut.

Beslut

11. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående upprätta och omsätta skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 4. Uppföljning och utvärdering:

- Huvudmannen saknar kännedom om och insikt i de styrdokument som gäller för verksamheten (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillfället för tillsynsinspektionen uppgav huvudmannen att [REDACTED] hade satt sig in i de styrdokument som gällde för verksamheten vid tidpunkten för ansökan om godkännande, våren 2009. Däremot framgick det vid tillsynsinspektionen att huvudmannen saknar kännedom om och insikt i de styrdokument som gäller i dagsläget såsom aktuell skollag, Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg samt Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Då stora delar av huvudmannens dokumentation i yttrandet är kopierat från andras hemsidor och därtill inte uppvisar någon form av anpassning till den egna verksamhetens innehåll i förhållande till det som påvisades vid tillsynsinspektionen, kvarstår bristen.

Beslut

12. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att sätta sig in i, aktivt arbeta med och i praktiken omsätta de styrdokument som gäller för verksamheten (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 4. Uppföljning och utvärdering:

- Huvudmannens bristande förhållningssätt till och bristande insikt om styrdokumentens krav gällande normer och värden är inte förenliga med de krav som gäller för verksamheten (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 uppvisade huvudmannen en, enligt nämndens bedömning, bristande insikt om styrdokumentens krav gällande normer och värden och ett bristande förhållningssätt (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98).

I sitt yttrande har huvudmannen inkommit med en likabehandlingsplan och en beskrivning av de normer och värden som ska gälla för verksamheten.

Ansvaret för tillsyn av det som gäller 6 kap. skollagen faller på Barn- och elevombudet och Skolinspektionen och ingår alltså inte i utbildningsförvaltningens tillsyn.

Vad gäller de skrivningar om de normer och värderingar som huvudmannen bifogat för sin verksamhet är dessa daterade den 28 juli 2013. De är också identiska med Förskolan I Ur och Skur Skogsgläntans⁸ beskrivningar av normer och värden vad gäller mål i verksamheten, barns inflytande samt förskola och hem.

Utöver det är det uppenbart att texten inte gäller för pedagogisk omsorg då huvudmannen skickat in en beskrivning av ”förskolans arbete med hemmet”.

⁸ I Ur och skur Skogsgläntan beskrivs vara en förskola på Lidingö.
<http://web.comhem.se/~u87623851/laroplan.htm>

Beslut

13. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att sätta sig in i och omsätta styrdokumentens krav gällande normer, värden och centrala utgångspunkter som gäller för verksamheten för att dessa ska kunna genomsyra den verksamhet som bedrivs (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98).

Av utbildningsförvaltningen konstaterad brist

Bedömningsområde 5. Samverkan med hemmen:

- Huvudmannen följer inte de regler om öppettider som gäller för Stockholms stads ramtider (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning: Vid tillsynsinspektionen framkom att verksamheten saknar vikarieberedskap vilket medför svårigheter att tillhandahålla verksamhet vid huvudmannens frånvaro. Därtill uppgav huvudmannen att [REDACTED] informerar vårdnadshavarna om att familjedaghemmet är stängt vissa dagar samt även vid sammanhängande semesterperiod. Huvudmannen följer därmed inte de regler om öppettider som gäller för Stockholms stads ramtider (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg). I den till förvaltningen inkomna anmälan framgår att vårdnadshavaren har fått information av anordnaren att [REDACTED] behöver skaffa egen omsorg under sommaren för sitt barn (dnr [REDACTED]).

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med en beskrivning av att verksamheten följer stadens riktlinjers krav om att erbjuda öppettider enligt ramtiden 06.30-18.30. Trots att huvudmannen beskrivit att verksamheten ska erbjuda öppettider enligt ramtiden, kvarstår nämndens bedömning till dess att bristen kan följas upp på längre sikt.

Beslut

14. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående erbjuda öppettider i enlighet med stadens riktlinjer (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag, kap. 8.4).
- a. Huvudmannen ska erbjuda öppettider i enlighet med ramtiden, 06:30-18:30.
 - b. Huvudmannen ska informera om sin skyldighet att erbjuda öppettider enligt ramtiden.
 - c. Huvudmannen ska inkomma med en redovisning som visar hur punkterna a och b ska åtgärdas.

Huvudmannen uppmärksammas på sitt ansvar att uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter och att följa de tillsynsbeslut som förvaltningen fattar.

Bristerna i föreliggande beslut ska vara avhjälpna senast den 1 december 2013. Vad gäller föreläggande 8 och föreläggande 10 ska strukturer i enlighet med åtgärds punkterna i beslutet finnas på plats senast den 1 december 2013 för att kunna påbörja ett arbete med att avhjälpa bristerna. Huvudmannen ska senast den 1 december 2013 inkomma med en redovisning av vilka åtgärder som har vidtagits för att avhjälpa samtliga förelägganden i detta beslut.

Huvudmannen uppmärksammas också på att en tillsynsmyndighet får återkalla ett beslut om rätt till bidrag om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § inte följs och missförhållandet är allvarligt.

På utbildningsnämndens vägnar

Christer Blomkvist
T.f. avdelningschef

Skäl för beslut

Förvaltningens bedömning grundar sig bland annat på intervju med den person som bedriver den pedagogiska omsorgen, tillika huvudman, observation i verksamheten samt studier av dokument.

Även annan information kan ligga till grund för bedömningen. I de fall detta är aktuellt framgår det i rapporttexten.

Följande områden granskas vid tillsynsinspektionen:

1. Verksamhetens utformning
2. Lokaler och barnsäkerhet
3. Pedagogisk verksamhet och miljö
4. Uppföljning och utvärdering
5. Samverkan med hemmen

Tillsynsinspektionen fokuserar på utvalda faktorer som har betydelse för att barnen ska erbjudas en god verksamhet där omsorg och en god pedagogisk verksamhet bildar en helhet. Granskningen syftar därmed inte till att ge en heltäckande bild av all verksamhet vid den aktuella tidpunkten. De bedömningar som görs beskriver i huvudsak avvikelser från krav och förväntningar i skollag och övriga styrdokument.

1. Verksamhetens utformning

Grund för bedömning

Skollagens kap. 25 omfattar annan pedagogisk verksamhet. Där regleras bestämmelser om *Pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem* (25 kap. 2 § skollagen).

Pedagogisk omsorg kan organiseras som familjedaghem, flerfamiljssystem och övrig pedagogisk omsorg.

Ett *familjedaghem* kännetecknas av att en dagbarnvårdare arbetar i det egna hemmet med en liten barngrupp. För att betraktas som familjedaghem kan verksamheten ha maximalt sex barn inskrivna.

Ett *flerfamiljssystem* kännetecknas av att föräldrar, genom exempelvis en gemensam ekonomisk förening eller handelsbolag, bildar ett "flerfamiljssystem".

Pedagogisk omsorg som inte är familjedaghem eller flerfamiljssystem benämns *övrig pedagogisk omsorg*. För att bedriva övrig pedagogisk omsorg med fler än sex barn inskrivna

krävs att minst två personer arbetar i verksamheten. Övrig pedagogisk omsorg kan maximalt ha 12 barn inskrivna.

(Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg)

Personal och barngrupp

Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler, i grupper med lämplig sammansättning och storlek. Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov om omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 § skollagen).

Antalet inskrivna barn får inte överstiga det i godkännandet angivna platsantalet oavsett om barnen är folkbokförda i Stockholms stad eller inte. I vissa beslut om rätt till bidrag för pedagogisk omsorg framgår inte verksamhetens maximala antal platser. Beslut om att inskrivning av ett barn är möjlig fattas av utbildningsförvaltningen.

Beslut om antalet barn i en pedagogisk omsorg fattas med stöd av 25 kap. 2 och 7 §§ skollagen. Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg (kapitel 5) är vägledande. Följande faktorer ska beaktas vid utformning av en barngrupp:

- barngruppens sammansättning avseende barnens ålder, barns eventuella behov av särskilt stöd, antal barn med annat modersmål och barnens närvarotider
- lokalernas storlek och utformning
- personalens kompetens och
- övriga omständigheter som bedöms vara av vikt

(Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg)

Den som erbjuds anställning inom annan pedagogisk verksamhet ska till den som erbjuder anställning (2 kap. 31 § skollagen), lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Detta ska göras innan anställning avtalas. Registerutdraget ska vara högst ett år gammalt och den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas. Huvudmannen ska spara en kopia av registerutdraget.

Inom (...) pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. får uppgifter överlämnas på entreprenad (23 kap. 1, 2 §§ skollagen). Läggs uppgifter på entreprenad ska entreprenören följa skollagen, för verksamheten lämplig lagstiftning och Stockholms stads riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg.

Den som är eller har varit verksam inom enskilt bedriven pedagogisk omsorg omfattas av tystnadsplikt (29 kap. 14 § skollagen).

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 §

socialtjänstlagen (2001:453) (29 kap. 13 § skollagen). I Stockholm har stadsdelsnämnderna socialnämndens ansvar för denna del. I samband med ett anmälningförfarande till socialnämnden gäller inte tystnadsplikten enligt 29 kap. 14 § skollagen.

2. Personal och barngrupper

Grund för bedömning

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef (2 kap. 9 § skollagen). Som förskolechef får endast den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen).

För undervisningen ska det finnas förskollärare. Observera skollagens krav på legitimation i enlighet med 2 kap. 13 § och Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare och utnämning till lektor.

För varje grupp/avdelning bör det finnas minst en förskollärare (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor).

Utöver förskollärare får det i undervisningen i förskolan finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas (2 kap. 14 § skollagen).

Den som erbjuds anställning inom förskolan ska till den som erbjuder anställning (2 kap. 31 § skollagen), lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Detta ska göras innan anställning avtalas. Registerutdraget ska vara högst ett år gammalt och den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas. Huvudmannen ska spara en kopia av registerutdraget (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor).

Den som är eller har varit verksam inom en fristående förskola omfattas av tystnadsplikt (29 kap. 14 § skollagen).

Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek (8 kap. 8 § skollagen). Enligt kommunfullmäktige i Stockholm bör antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) inte vara fler än 14

barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 18 barn (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor).

Antalet inskrivna barn får inte överstiga det i godkännandet angivna platsantalet oavsett om inskrivna barn är folkbokförda i Stockholms stad eller inte (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor).

Beskrivning av verksamhetens utformning

██████ pedagogiska omsorg bedrivs som familjedaghem i hemmiljö, i ett radhus med en egen mindre tomt. Ingen kompletterande lokal används.

Tabell som redovisar antalet inskrivna barn i den pedagogiska omsorgen

Inskrivna barn	Ålder	Närvarotid
██████	1,5 år*	Deltid
██████	1,5 år	Deltid
██████	2 år	Deltid
██████	4 år*	Heltid
██████	5 år*	Heltid

* Platsen är uppsagd för dessa barn Tabellen ovan redovisar de barn som var inskrivna i verksamheten den 29 maj 2013. Vid kontroll den 10 juni 2013 framgår att platserna för tre av de fem barnen har sagts upp.

Anställd eller övrig personal/verksamhet på entreprenad

Ingen övrig personal finns anställd.

Samverkan och vikarieorganisation

Huvudmannen har för närvarande ingen organiserad samverkan med någon annan pedagogisk omsorg. I samtalet med inspektören uppgav huvudmannen att samverkan sker spontant ”när andan faller på”.

System och vikarieberedskap för kortare respektive längre tids frånvaro saknas. Huvudmannen uppgav att vikariesituationen har lösts tillfälligt när behov har funnits.

Barngruppen

Huvudmannen uppgav att det är stor omsättning i barngruppen och att ██████ upplever sin verksamhet som en ”genomgångsverksamhet”. Huvudmannen beskrev stor oro för att inte ha tillräckligt många barn för att få verksamheten lönsam.

Vid kontroll i förvaltningens system för utbetalning framgår att under perioden från den 16 augusti 2010 till den 12 augusti 2013 har 17 barn börjat i verksamheten och för 15 av dessa barn har placeringen i familjedaghemmet avslutats. Det innebär att omsättningen i barngruppen har varit 88 procent. Två av barnen har börjat i förskoleklass. Placeringens längd för sju av de övriga barnen har varat från två till sju månader.

Bedömning

De förhållanden som berörs av ovanstående föreskrifter har granskats vid inspektionen.

Vid inspektionen har följande brister som föranleder åtgärder i enlighet med 26 kapitlet i skollagen framkommit:

Anmälningsskyldighet

Vid tillsynsinspektionen uppgav huvudmannen att [REDACTED] har kännedom om anmälningsskyldighet till socialnämnden i händelse av att ett barn kan behöva socialnämndens skydd. Huvudmannen uppgav även att [REDACTED] inte har behövt använda sig av denna skyldighet. Däremot beskrev [REDACTED] att [REDACTED] vid något tillfälle har hotat om att anmäla en förälder om inte förbättring sker. I en till förvaltningen inkommen anmälan framgår bland annat att huvudmannen har hotat med att anmäla föräldern till socialnämnden.

Med ett sådant förfaringsätt visar huvudmannen, enligt inspektörens bedömning, en bristande insikt i hur anmälningsskyldighet till socialtjänsten ska tillämpas i praktiken (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Barngruppen

Vid kontroll i förvaltningens system för utbetalning framgår att under perioden från den 16 augusti 2010 till den 12 augusti 2013 har 17 barn börjat i verksamheten och för 15 av dessa barn har placeringen i familjedaghemmet avslutats. Det innebär att omsättningen i barngruppen har varit 88 procent, vilket bedöms som högt.

Utöver de förhållanden som berörs av ovanstående föreskrifter inom området "Verksamhetens utformning" görs följande påpekande utifrån förtydliganden i Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg.

Enligt skollagen ska pedagogisk omsorg bedrivas i grupper med lämplig sammansättning och storlek för att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet ska kunna tillgodoses. Vid tillsynsinspektionen består barngruppen hos [REDACTED] pedagogiska omsorg av fem barn varav tre barn

är under tre år (se tabell ovan) och samtliga vistas varje dag i verksamheten. Huvudmannen arbetar ensam i sin verksamhet. Till augusti 2013 slutar tre barn för att börja i annan verksamhet.

I huvudmannens godkännande anges ingen begränsning av barngruppens storlek utan antalet barn ska beslutas i samråd med ansvarig handläggare vid utbildningsförvaltningen. Från den 15 februari till den 1 augusti 2013 finns ett godkännande om tillfällig utökning av platsantalet till sju barn.

Inspektören vill framhålla att efter den 1 augusti 2013, då godkännandet om tillfällig utökning upphör att gälla, ska en bedömning av barngruppens lämpliga sammansättning och storlek ske i samråd med ansvarig handläggare vid utbildningsförvaltningen innan nya barn skrivs in i verksamheten.

3. Lokaler och barnsäkerhet

Grund för bedömning

Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek (25 kap. 7 § skollagen).

Lokaler ska vara trygga, säkra och hälsosamma för barn att vistas i, samt utformade så att de möjliggör en varierad verksamhet som stimulerar barns lärande och utveckling såväl enskilt som i grupp.

Verksamhetslokaler och bostäder med fler än sju barn inskrivna, ska ha ett brandsäkerhetsutlåtande från en godkänd brandkonsult.

Dokumenterad barnsäkerhetsrund ska göras i de verksamhetslokaler och bostäder som används för pedagogisk omsorg innan en verksamhet startas och därefter en gång per år.

Dokumenterade rutiner för barnsäkerhet ska finnas, dvs. olycksfall, brand och utrymning, när barn försvinner och för andra kriser och katastrofer.

För verksamhetslokaler och bostäder med fler än sex barn inskrivna ska utlåtande från brandkonsult finnas.

Verksamheten ska dagligen registrera barnens närvaro och frånvaro.

Använder den pedagogiska omsorgen en kompletterande lokal ansvarar huvudmannen för att denna uppfyller samma krav enligt ovan och att den uppfyller andra myndigheters bestämmelser.

För att verksamheten ska kunna upprätthålla barnsäkerhet och god kvalitet i verksamhetens innehåll måste det finnas system och dokumenterad vikarieberedskap för kortare och längre tids personalfrånvaro.

(Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning

De förhållanden som berörs av ovanstående föreskrifter har granskats vid inspektionen.

Vid inspektionen har följande brister som föranleder åtgärder i enlighet med 26 kapitlet i skollagen framkommit:

Barnsäkerhetsrund

Inspektören fick ta del av en barnsäkerhetsrund som genomfördes i samband med ansökan om godkännande 2009. Däremot finns ingen daterad barnsäkerhetsrund som är genomförd efter 2009.

Försvunna barn

Dokumenterad rutin för när barn försvinner saknas.

Utbildning i "Första hjälpen"

Huvudmannen uppgav att ■■■ tidigare har arbetat inom vården och att ■■■ där fick utbildning inom olycksfall och "Första hjälpen". ■■■ har däremot inte genomgått någon utbildning i "Första hjälpen" sedan ■■■ startat sin pedagogiska omsorg 2009 vilket medför en risk att barnens säkerhet inte kan garanteras.

Huvudmannen uppfyller därmed i dessa tre avseenden inte stadens riktlinjer vad gäller barns säkerhet (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Barnsäkerhet vid vikariesituation

Huvudmannen saknar system och beredskap för kortare och längre tids egen frånvaro. I samtal med inspektören uppgav huvudmannen att vikariesituationen har lösts tillfälligt när behov har funnits. Som exempel nämndes att huvudmannen vid kortare frånvaro, såsom vid läkarbesök, överlämnat ansvaret för barnen till en familjemedlem, i detta fall till ■■■ som saknar anställningsbevis, entreprenadavtal eller samverkansavtal. Inspektören bedömer att ett sådant förfaringssätt står i strid med vad som gäller för huvudmannens godkännande och också medför en risk att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte kan upprätthållas (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen).

Vidare saknar huvudmannen en konkret och dokumenterad plan för vikarieberedskap vid kortare och längre tids egen frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Vid tillsynsinspektionen redogjorde huvudmannen även för att ■■■ i vissa situationer, exempelvis vid egen provtagning hos läkare, bedömt att barnen har kunnat följa med ■■■■

Mot bakgrund av den beskrivna situationen bedömer inspektören att huvudmannen uppvisat bristande insikt i gällande styrdokument och därmed saknar förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet (25 kap. 10 § skollagen).

4. Pedagogisk verksamhet och miljö

Grund för bedömning

I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. /.../ Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad (1 kap. 10 § skollagen).

Av 25 kap. 2 § skollagen följer att pedagogisk omsorg genom pedagogisk verksamhet ska stimulera barns utveckling och lärande. Det framgår också att verksamheten ska utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap (25 kap. 6 § skollagen).

Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med lämplig sammansättning och storlek. Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 § skollagen).

Pedagogisk omsorg som medgetts bidrag enligt skollagen och som vill ha en särskild språkprofil ska följa språklagen (2009:600) och Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Lokalerna/bostäderna ska vara säkra, med goda hygieniska förhållanden och erbjuda en hälsosam miljö. Storlek, utformning, miljö och material ska vara beskaffade så att uppgiften att ge en god pedagogisk verksamhet och omsorg understöds och kan genomföras.

Barn ska serveras varierande och näringsriktiga måltider (Stockholms stads riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning

De förhållanden som berörs av ovanstående föreskrifter har granskats vid inspektionen.

Vid inspektionen har följande brister som föranleder åtgärder i enlighet med 26 kapitlet i skollagen framkommit:

Planering av den pedagogiska verksamheten

Vid tillsynsinspektionen beskrev huvudmannen att verksamheten till största delen utgår från det dagsaktuella intresset och behovet hos barnen. Till följd därav består verksamheten i huvudsak av spontana aktiviteter och någon aktuell och dokumenterad verksamhetsplanering finns inte att tillgå. En aktivitet som dock är inplanerad och som återkommer en dag i veckan är "Mulleverksamhet". Inspektören fick i efterhand ta del av ett dokument riktat till föräldrar där information ges om vad som händer under våren 2013. I dokumentet anges start- respektive slutdatum för "Mulleverksamheten", att familjedaghemmet besöker olika parklekar, att besök sker i en verksamhet som benämns Containerråttan samt att en fest ska hållas i juni. Dessutom anges i dokumentet vilka dagar som verksamheten är stängd.

Inspektören fick även i efterhand ta del av ett dokument benämnt "*Verksamhetsplan för familjedaghemmen Älvskogen*". Dokumentet saknar datering men i samtal med huvudmannen uppgavs verksamhetsplanen gälla för 2013. På inspektörens förfrågan om tidigare års verksamhetsplaner uppgav huvudmannen att de inte finns att tillgå. Vidare uppgav huvudmannen att den aktuella verksamhetsplanen är skriven tillsammans med de familjedaghem som det tidigare har funnits en samverkan med. "*Verksamhetsplan för familjedaghemmen Älvskogen*", som huvudmannen uppgav är den gällande, är till stora delar identisk med den verksamhetsplan som skickades in i samband med ansökan om godkännande 2009.

Inspektören bedömer att den verksamhetsplan, som av huvudmannen uppgavs gälla, inte rimligen kan vara aktuell och att den även innehåller felaktiga uppgifter eftersom den utgår från samverkan med två andra familjedaghem. Därmed saknas en aktuell och dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Barn i behov av särskilt stöd

I samtal med inspektören uppgav huvudmannen att [REDACTED] har kännedom om att tilläggsbelopp kan sökas hos utbildningsförvaltningen om ett barn har omfattande behov av särskilt stöd. Huvudmannen saknar dock en rutin för att uppmärksamma dessa barn liksom även en plan för hur

verksamheten kan arbeta för att ge de barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling den omsorg som deras speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

5. Uppföljning och utvärdering

Grund för bedömning

Annan pedagogisk verksamhet ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Den ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom sådan verksamhet ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap (25 kap. 6 § skollagen).

Av 25 kap.8 § skollagen framgår att en kommun systematisk ska följa upp och utvärdera pedagogisk omsorg. Kommunen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten. Motsvarande gäller enligt 25 kap. 10 § skollagen för en enskild huvudman som en kommun har förklarat har rätt till bidrag för pedagogisk omsorg.

Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg (SKOLF 2012:90) beskriver hur ansvariga för och anställda i pedagogisk omsorg kan arbeta för att uppnå skollagens mål.

För pedagogisk omsorg är Läroplanen för förskolan (Lpfö 98) vägledande.

Huvudmän som beviljats bidrag för enskild pedagogisk omsorg i Stockholms stad ansvarar för att skollagen och för verksamheten tillämpliga lagar och förordningar, inklusive de av utbildningsnämnden fastställda riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg, följs.

Skollagens krav på systematisk uppföljning och utvärdering innebär att huvudmannen varje år ska följa upp, utvärdera och föreslå åtgärder för att säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Bedömning

De förhållanden som berörs av ovanstående föreskrifter har granskats vid inspektionen.

Vid inspektionen har följande brister som föranleder åtgärder i enlighet med 26 kapitlet i skollagen framkommit:

Uppföljning och utvärdering

Vid tillsynsinspektionen beskrev huvudmannen att ■■■ skriver kortfattade anteckningar över vilka aktiviteter som genomförts under dagen. Inspektören fick i efterhand ta del av dessa anteckningar. Det saknas däremot en utvärdering som visar hur den pedagogiska omsorgen arbetar i relation till skollagen och i vilken mån förskolans läroplan är vägledande. Därmed saknas även en bedömning av och planering för verksamhetens utvecklingsbehov. Huvudmannen uppgav att ■■■ planer för verksamhetens utveckling är att ansöka om godkännande för den verksamhetsform som benämns annan pedagogisk verksamhet och att kunna anställa en person.

Inspektören bedömer att huvudmannen saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten som underlag för att kunna säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Klagomålsrutiner

Familjedaghemmet saknar skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Normer och värden

I skollagen anges att verksamheten ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Läroplanens avsnitt om normer och värden är lika relevanta för pedagogisk omsorg som för förskolan och väger därmed tungt i bedömningen av en verksamhets kvalitet.

Inspektören bedömer att det i samtal med huvudmannen framkom en bristande insikt om styrdokumentens krav gällande normer och värden och ett bristande förhållningssätt (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98). I till förvaltningen inkomna anmälningar beskriver vårdnadshavaren huvudmannens bristande insikt om styrdokumentens krav.

Kännedom om styrdokument

Vid tillsynsinspektionen uppgav huvudmannen att ■■■ hade satt sig in i de styrdokument som gällde för verksamheten vid tidpunkten för ansökan om godkännande, våren 2009. Däremot

saknar huvudmannen kännedom om och insikt i de styrdokument som gäller i dagsläget såsom aktuell skollag, Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg samt Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

6. Samverkan med hemmen

Grund för bedömning

Huvudmannen ska i sitt informationsmaterial/webbplats ange stadens regler för ramtiden och att föräldrar har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns. Har huvudmannen en hemsida för verksamheten ska denna information även läggas ut där. Föräldrarnas behov av öppettider ska kontinuerligt följas upp av huvudmannen.

Verksamhet ska kunna tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom *ramtiden* kl. 06.30-18.30. Ramtiden är den maximala öppettid en verksamhet ska kunna erbjuda. Både hel- och deltidspplatser ska erbjudas. Barn ska erbjudas alternativ pedagogisk omsorg om en verksamhet ska ha stängt. Alternativ omsorg kan endast ges i godkänd verksamhet enligt skollagen.

Enligt skollagens 25 kap. 10 § ska avgifter för plats i pedagogisk omsorg inte vara oskäligt hög. I Stockholms stad gäller maxtaxan vilket innebär att enskild huvudman ska följa det som gäller för maxtaxan (SFS 2011:678).

Pedagogisk omsorg bör ha dokumenterade köregler som anger vad som gäller för att få plats i verksamheten.

(Stockholm stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg)

Bedömning

De förhållanden som berörs av ovanstående föreskrifter har granskats vid inspektionen.

Vid inspektionen har följande brister som föranleder åtgärder i enlighet med 26 kapitlet i skollagen framkommit:

Öppettider

Eftersom familjedaghemmet saknar vikarieberedskap finns en svårighet att tillhandahålla verksamhet vid huvudmannens frånvaro.

Huvudmannen uppgav att [REDACTED] informerar föräldrarna om att familjedaghemmet är stängt vissa dagar samt även vid sammanhängande semesterperiod. Huvudmannen följer därmed

inte de regler om öppettider som gäller för Stockholms stads
ramtider (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för
enskild pedagogisk omsorg). **Föräldrasamverkan**

Under tillsynsinspektionen framställde huvudmannen
vårdnadshavarna på ett nedlåtande sätt vid ett flertal tillfällen.
Familjerna beskrevs som besvärliga bland annat på grund av att
de har problem i familjen, på grund av språket, och på grund av
att huvudmannen uppfattar att familjerna utnyttjar verksamheten i
för stor omfattning. Att förvaltningen därtill tagit emot
anmälningar mot huvudmannens verksamhet som bland annat
gäller området föräldrasamverkan förstärker anmälans innehåll av
det som framkom vid tillsynsinspektionen.

I Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk omsorg anges att
personalens förmåga att förstå och samspela med barnen och att
få föräldrarnas eller vårdnadshavarnas förtroende är avgörande
för att vistelsen i verksamheten ska bli positiv för barnen.
Området om föräldrasamverkan bedöms under område 4
Uppföljning och utvärdering rubrik *Normer och värden*.